

Jezus Christus, het vleesgeworden scheppingswoord

Preek over 1 Johannes 4:1-6

Te lezen: 1 Johannes 4:1-6
Zuilen, 15 oktober 1972

Al zeven zondagen lezen wij uit de eerste Johannesbrief. Met enige goede wil zult u zich de onderwerpen herinneren, die Johannes de zes voorgaande zondagen aan de orde stelde.

Vorige week ging het over de liefde waarmee God zichzelf aan ons weggaf, waardoor wij de mogelijkheid ontvangen onszelf in liefde aan anderen weg te geven. God gaf ons zijn Zoon. En daardoor kunnen wij het mensonmogelijke: onszelf aan anderen geven.

Twee zondagen geleden spraken wij erover, wat het inhoudt een kind van God te zijn. Kinderen behoren een aartje naar hun vaartje te hebben. Kinderen van God moeten op hun hemelse Vader lijken. Zo heeft God ons volgens Genesis 1 ook geschapen: als dragers van zijn beeld en gelijkenis.

Er gaat zoveel mis in het leven van veel mensen. Er wordt zoveel kapot gemaakt waar mensen samenleven. Volgens de Bijbel komt dat omdat mensen wel kinderen van hun ouders zijn en kinderen van hun tijd. Maar geen kinderen van God. Diep gepeild is dit onze nood: Wij lijken niet op God in ons doen en laten. Alleen Gods eniggeboren Zoon is volledig kind van zijn Vader. Alleen Hij is het sprekend evenbeeld van de Vader.

En wij ontdekten toen, dat in de kerstnacht Gods Zoon ons mensen gelijk werd om ons mensen aan hem gelijk te maken.

Dat wil zeggen: om ons net als Hijzelf is, tot evenbeeld van de Vader te maken. Gods eniggeboren kind werd mensenkind, om mensenkinderen tot kinderen van God te maken.

In september stelde Johannes in zijn eerste brief Jezus Christus aan ons voor als het opnieuw verschenen scheppingslicht.

Het Genesisverhaal vertelt ons hoe God de schepping begon met te zeggen: 'Er zij licht'. Licht was de levensvoorwaarde voor alles wat de scheppende God daarna op het toneel van de wereld tevoorschijn riep. Zonder licht zou de schepping direct in een chaos van botsingen zijn ondergegaan. Zoals 's avonds op een druk verkeersplein, wanneer plotseling alle licht uitvalt. Johannes beschrijft Jezus als het licht der wereld, als het voor de tweede keer in de duisternis doorgebroken scheppingslicht. Jezus verdrijft de duisternis van schuld, uitzichtloosheid, mislukking en onvermogen. Dat wil zeggen: Hij reinigt van zonde. Jezus verdrijft de duisternis waarin mensen als blindemannen niets anders doen dan brokken maken.

In het licht dat Jezus verspreidt, verschijnt de wereld opnieuw als een leefbare orde. Adam en Eva wisten in de stralen van het scheppingslicht hoe zij door de paden van het paradijs moesten wandelen. Evenzo weten mensen die door Jezus verlicht worden, hoe zij in deze wereld hebben te gaan en te staan, zonder brokken te maken, of botsingen te veroorzaken, of andermans levensterrein te vertrappen.

In augustus begonnen wij de bespreking van de eerste Johannesbrief. Johannes bepaalde ons er toen bij, dat Jezus Christus het vleesgeworden scheppingswoord is. Genesis 1 vertelt ons, dat God de planten, de dieren en de mens schiep door te spreken. God sprak .... En het was er. Aan het begin van alle leven staat Gods scheppingswoord.

In het scheppingswoord heeft God uitgesproken, hoe het leven moet en kan en zal zijn.

Jezus is het vleesgeworden scheppingswoord. In zijn persoon is het leven zoals het moet en kan en zal zijn, vlees en bloed geworden. Zoals Jezus op aarde grijpbare werkelijkheid was, zo is het waarachtige leven in Hem grijpbare werkelijkheid. Wie in het geloof zijn hand voor Jezus uitstrekt, heeft het echte leven binnen handbereik.

De diverse onderwerpen die Johannes in zijn eerste brief aan de orde stelt, staan niet onverbonden met elkaar. Johannes pende geen verzameling losse invallen neer. Er zit verband tussen deze onderwerpen. Welk verband?

Het moet u toch opgevallen zijn dat Johannes Jezus beschrijft als iemand die in Gods opdracht de schepping opnieuw laat beginnen: Jezus Christus is het vleesgeworden scheppingswoord. Hij is het opnieuw in de duisternis doorgebroken scheppingslicht. Als evenbeeld van God maakt Hij ons tot degenen die God bij de schepping met ons voorhad: Beelddragers van God, kinderen die op hun Vader lijken.

En deze opnieuw begonnen schepping bestaat bij de gratie van de liefde waarmee God ons liefheeft. En deze nieuwe schepping wordt bij elkaar gehouden door de band der liefde waarmee de door het geloof in Jezus opnieuw geschapen mensen elkaar liefhebben.

Dit is het thema van de eerste Johannesbrief: Gods Zoon is de door onze schuld vervallen, kapotte en bedorven schepping binnengestapt om een nieuwe schepping te maken.

Gods Zoon is onze wereld binnengestapt. Hij is met kerst ons menselijk lichaam binnengestapt. Hij is in onze menselijke samenleving binnengetreden.

Wij kunnen daarom zeggen, dat alle lijnen die Johannes in zijn eerste brief trekt samenkomen in de tekst die wij vanmorgen bespraken: '... iedere geest die belijdt dat Jezus Christus in het vlees gekomen is, is uit God; en iedere geest die Jezus niet belijdt is niet uit God'.

Dit is beslissend over onze gedachten omtrent Gods Zoon: of wij belijden dat Hij in het vlees gekomen is, of wij belijden dat Hij volledig mens onder de mensen is geworden zoals wij mens onder de mensen zijn.

Zo beslissend is deze belijdenis, dat Johannes over de mening dat Jezus Christus niet in het vlees gekomen is, zelfs schrijft: 'Dit is de geest van de antichrist, waarvan gij gehoord hebt dat hij komen zal en hij is nu reeds in de wereld'.

Jezus Christus is in het vlees gekomen.

Het lijkt op het eerste gezicht een saai en droog onderwerp dat de moeite van het aanhoren nauwelijks waard is. Maar het moet aan de orde gesteld worden want alle lijnen die Johannes in zijn eerste brief trekt, komen in deze ene zin samen: 'Jezus Christus is in het vlees gekomen'. Wie Johannes in diens eerste brief wil begrijpen moet vanmorgen zijn oren openhouden.

Maar bovendien is het onderwerp niet zo saai en droog als het misschien bij eerste kennismaking lijkt. 'Jezus Christus is in het vlees gekomen'. Achter deze belijdenis zit een wereld van zaken die uw leven van elke dag raken: Jezus Christus is vlees en bloed geworden om vlees en bloed een nieuwe toekomst te geven. Gods Zoon is onze kapotte wereld binnengestapt om een nieuwe wereld te maken.

De eerste Johannesbrief is geschreven aan een gemeente van christenen waarin dwaalleraren aan het werk waren. 'Valse profeten' worden zij in het tekstgedeelte van deze zondag genoemd. Enkele weken geleden ontmoetten wij dezelfde lieden onder de naam van 'antichristussen'.

Het waren mensen die van mening waren dat God en de wereld elkaar wezensvreemd zijn. Dat het geestelijke niet te maken heeft met het stoffelijke en het aardse. Geheel in deze lijn beweerden zij dan ook, dat Gods Zoon niet in het vlees gekomen is. De Christus niet echt mens in de wereld was. Voor deze lieden waren de materie, de stof, de aarde en alle aardse verhoudingen per definitie zonde.

De aarde was volgens hen niet slecht en zondig omdat de mensen haar slecht en zondig hadden gemaakt. Nee, zeiden zij, de aarde en al het aardse is in zichzelf slecht en zondig.

Zij voelden zich in hun lichaam en in de wereld opgesloten als in een gevangenis. Binnen de beperkingen van een lichaam en binnen de grenzen en verplichtingen die de aarde en de aardse verhoudingen aan je doen en laten stellen, kun je toch niet echt vrij en voluit leven?

Deze dwaalleraren beschouwden Christus als iemand door God gezonden om hen uit de aarde en alle aardse verhoudingen te verlossen, opdat zij echt vrij en voluit zouden kunnen leven. Christus was een hemelse engel die met één simpele beweging de gevangenis van stof, aarde en lichaam opende. Door Christus waren zij zonder pijn of moeite bevrijd uit de beperkingen en ziekten van het lichaam. Waren zij vrijgelaten achter de tralies van een bedorven, corrupte en zondige wereld. En zó verlost en bevrijd begon het ware leven!

Ook onze tijd kent stromingen en bewegingen die leren dat het echte leven begint bij de bevrijding uit de gevangenis van lichaam en wereld. Dit is onder andere de gedachte achter het bewuste gebruik van drugs en stimulerende middelen.

Gevangen in de beperkingen van je lichaam kan je leven geen hoge vlucht nemen. In de greep van zulk lege en stoffelijke zaken als het dagelijks werk en de zorg voor levensonderhoud kun je niet mens zijn zoals je mens zou willen zijn. De wereld om je heen met al zijn verplichtingen en verantwoordelijkheden remt je alleen maar in je ontwikkeling.

Echt leven kun je niet zolang je 'low' bent, laag-bij-de-gronds gevangen in het lichaam, de aarde en aardse verhoudingen. Echt leven betekent 'high' zijn, hoog verheven uitgetild zijn boven de beperkingen van je lichaam en de zorgen van de wereld. Drugs en stimulerende middelen bevrijden je uit alles wat laag, lichamenlijk en aards is. Als een vrijgelaten vogel kun je daarna opstijgen tot de ongekende hoogten van de geest. In dromen, gevoelens en mystieke ervaringen kun je de aarde en het lichaam nu onder je laten.

Ik heb gelezen dat in sommige groepen binnen de zogenaamde 'Jesuspeople' Christus wordt gepropageerd als de beste drug en het voortreffelijkste stimulerende middel. Van Jezus wordt je pas echt 'high' luidt de reclamezin.

Dergelijke beweringen en praktijken vallen onder de dwaalleer en de valse profetie die Johannes in zijn eerste brief bestrijdt als zijnde de leer en de profetie van de antichrist. Want de belijdenis achter zulke beweringen en praktijken is niet deze, dat Jezus Christus in het vlees gekomen is. Integendeel. Jezus Christus wordt daarin beleden als een hemelse gezand die zichzelf verre hield van het vlees, dat is: van lichaam aarde. Als een hemels wezen is Hij in zulke theorieën gekomen om ons te bevrijden uit het vlees, uit lichaam en uit de wereld. Tegen al zulke beweringen en praktijken in moeten wij vasthouden aan de belijdenis 'Jezus Christus is in het vlees

gekomen'. Hij bevrijdt ons niet uit het lichaam, de aarde en de aardse verhoudingen. Hij bevrijdt ons in het lichaam op de aarde en binnen aardse verhoudingen tot een nieuw lichaam, tot een nieuwe aarde, tot nieuwe aardse verhoudingen.

Want Gods Zoon is in de door onze schuld vervallen, kapotte en bedorven schepping binnengestapt om een nieuwe schepping te maken.

Gods Zoon heeft zich ons kapotte leven, ons zieke lichaam en onze corrupte wereld aangetrokken. Hij heeft zich dit alles zo aangetrokken, dat Hij dit alles letterlijk aangetrokken heeft. Gods Zoon is in onze huid gekropen. Hij is mens, vlees en bloed geworden.

Mens geworden zoals wij mens zijn heeft Hij de wonden van ons kapotte leven gedragen om ons een genezen en gaaf leven te schenken. Heeft Hij de zwakheid en ziekte van ons lichaam op zich genomen om ons eens een volmaakt lichaam te geven. Is Hij op Goede Vrijdag gestorven aan de corruptie, samenzweringen, machtsstrijd, moord en doodslag van onze wereld, om met Pasen een nieuwe wereld te introduceren. Dit is immers het wereldschokkende van Christus' opstanding uit de dood: Er is een nieuwe wereld gekomen waarin niet corruptie, moord en doodslag, maar gerechtigheid en leven het voor het zeggen hebben!

Jezus Christus is in het vlees gekomen.

Hij is niet de bevrijder uit het vlees. Hij ziet het lichaam en de aarde niet als gevangenis waaruit wij bevrijd moeten worden om echt te kunnen leven. Want zo luidt de valse profetie van hen die Christus aanwijzen als superdrug. Christus bevrijdt niet uit het lichamelijke aardse leven, maar in het lichamelijke aardse leven tot het waarachtige lichamelijke aardse leven. Jezus Christus laat de schepping opnieuw beginnen in de volheid van zijn stoffelijke en aardse verhoudingen.

Jezus Christus is in het vlees gekomen.

Daarom is het vlees de toetssteen voor ons christen-zijn.

De valse profeten waartegen Johannes in zijn eerste brief waarschuwt, beweerden dat Christus hen uit het vlees had verlost. Zij zeiden door hem ver boven de aarde en aardse verhoudingen geplaatst te zijn. Dit was dan ook in hun levenswandel te merken. Zij trokken zich namelijk niets meer aan van de aardse en aardse verhoudingen. Johannes schrijft dat zij hun broeders niet liefhebben en de geboden van Mozes niet houden. Je om je broeders bekommeren en geboden houden was hen veel te laag bij de aarde!

Jezus Christus is in het vlees gekomen.

Daarom is het vlees de toetssteen voor ons christenzijn.

Jezus Christus doet de schepping in de volle rijkdom van zijn aardse verbanden en verhoudingen opnieuw beginnen. Daarom wordt aan heel gewone aardse verhoudingen getoetst of wij een nieuwe schepping zijn.

Goede verhoudingen van mens tot mens in de gemeente prediken Christus duidelijker dan Hij ooit van de kansel kan worden aangeprezen. Zulke heel gewone aardse zaken als trouw in financiële bijdragen en nakomen van gemaakte afspraken zijn graadmeters voor het geestelijk niveau van de gemeente. Des te hoger het geestelijk leven in de gemeente staat, des te beter zijn de aardse verhoudingen geregeld. Het leven met Christus die in het vlees gekomen is werkt zich in Zijn gemeente uit in een leefbare menselijke orde.

Amen.